***Д.Л. Циганюк**, Українська академія банківської справи НБУ*

ПРОБЛЕМИ ПОРТФЕЛЬНОГО ІНВЕСТУВАННЯ В УМОВАХ УКРАЇНСЬКОГО ФОНДОВОГО РИНКУ

Як відомо, розвиток фондових ринків розвинутих країн супроводжується підвищенням капіталізації компаній, зростанням курсової вартості їх акцій, широким розповсюдженням цінних паперів. Забезпечення захисту прав акціонерів позитивно впливає на покращення інвестиційного клімату в регіоні чи в державі у цілому.

Слід зазначити, що український фондовий ринок через його низьку капіталізацію, невідповідність міжнародним стандартам, нерозвинутість інфраструктурних елементів, слабку правову базу щодо захисту інтересів інвесторів має надзвичайно низький рівень інтеграції у світовий та європейський ринки капіталів.

Через високу ризикованість окремих цінних паперів особливо актуальним стає питання управління портфелем цінних паперів – формування ефективного портфеля, моніторинг його стану (зміни дохідності та ризикованості), поточне управління (зміна складових портфеля). Основна задача управління портфелем цінних паперів – це підтримка і покращення параметрів портфеля, передбачення змін на фондовому ринку і розробка відповідних заходів щодо управління портфелем.

Оскільки усі фінансові інвестиції (цінні папери) розрізняються за рівнем прибутковості і ризику, їхні можливі сполучення в портфелі змінюють ці характеристики, а у випадку оптимального їхнього сполучення можна домогтися значного зниження ризику інвестиційного портфеля. Широко відомий принцип диверсифікованості при формуванні портфеля цінних паперів, відповідно до якого збільшення типів цінних паперів, що включаються в портфель, приводить до зниження ризику даного портфеля. Але у цієї диверсифікованості є свої межі, для різних країн цей показник може варіюватися залежно від рівня розвитку ринку цінних паперів. Витрати з управління зайво диверсифікованого портфеля не дадуть бажаного результату, оскільки дохідність портфеля не зростатиме більш високими темпами, ніж витрати, у зв'язку із зайвою диверсифікацією.

Основна задача портфельного інвестування – поліпшити умови інвестування, додавши сукупності цінних паперів такі інвестиційні характеристики, що недосяжні з позиції окремо узятого цінного папера, і можливі тільки при їхній комбінації. Тільки в процесі формування портфеля досягається нова інвестиційна якість із заданими характеристиками. Таким чином, інвестиційний портфель є тим інструментом, за допомогою якого інвестору забезпечується необхідна стійкість доходу при мінімальному ризику.

На сьогодні у розвинутих країнах використовуються наступні моделі портфельного інвестування:

- модель Марковіца;

- модель Шарпа;
- MW-метод;
- модель ціни, що вирівнюється.

Дані моделі неприйнятні для українського фондового ринку через те, що вони орієнтовані на ринки з високим рівнем активності та інформативності, чого не можна сказати про наш фондовий ринок. Крім того, в Україні існують суттєві проблеми в законодавстві, зокрема, стосовно процесу зміни власності на цінні папери. Що ж стосується банків, крім усього іншого, вони зв'язані численними обмеженнями у ліквідності та резервуванні.

Тож вирішенням даної проблеми повинна бути розробка рекомендацій щодо вдосконалення вітчизняного законодавства та створення дієвої моделі формування та управління портфелем цінних паперів, враховуючи аспекти вітчизняного ринку цінних паперів.

Циганюк, Д.Л. Проблеми портфельного інвестування в умовах українського фондового ринку [Текст] / Д.Л. Циганюк // Міжнародна банківська конкуренція: теорія і практика : збірник тез доповідей І Міжнародної науково-практичної конференції (25-26 травня 2006 р.). – Суми : УАБС НБУ, 2006. – С. 103-104.